

KERSTBOODSCHAP 2024

PELGRIMS VAN HOOP IN EEN INSTABIELE TIJD

Broeders en zusters,

Als bisschop bezoek ik ieder jaar in augustus het Christelijk Sociaal Congres te Doorn. Ook dit jaar was ik van de partij. Het centrale thema was: *Op spanning* met als ondertitel: *'onzekerheid als nieuwe constante'*. Onze huidige samenleving is op spanning komen te staan. Op tal van terreinen is er instabiliteit. Vooruitstrevende groepen staan vaak tegenover behoudende groepen, en omgekeerd. Helaas wordt dan meestal de eigen bubbel niet of nauwelijks verlaten; het komt dan in ieder geval niet tot een vruchtbare dialoog. Ieder zit in zijn eigen loopgraaf. De ander wordt beschoten en daar blijft het bij. Iedere ontmoeting wordt zo geblokkeerd. Het resultaat is vooral veel negativisme en wanhoop. Veel woede en frustratie ook. Maar een andere houding is meer vruchtbaar. Ook om de maatschappelijke verbondenheid te waarborgen. Een houding van creativiteit in de ontmoeting; het overbruggen van kloven en het bevorderen van het onderlinge gesprek. Dus: geen schuttersputjes maar een zinvolle dialoog. Graag maak ik de overstap van de samenleving naar de Kerk

Hoopvolle verhalen

In de Nederlandse Rooms-Katholieke Kerk van vandaag is de ergste polarisatie wel voorbij. Toch kent ook de huidige Kerk de nodige spanning en instabiliteit.

Het is niet vanzelfsprekend dat vooruitstrevende en behoudende katholieken elkaar opzoeken. Men sombert in eigen kring en zoekt de ellende vooral buiten de eigen subcultuur. Het effect is niet zelden het plakken van etiketten. Het effect is ook groepsvorming en aantasting van de onderlinge verbondenheid. Onze Kerk heeft behoefte aan het aangaan van een zinvolle dialoog. Een dialoog juist ook over hoopvolle initiatieven binnen onze geloofsgemeenschap. Initiatieven die de onderlinge saamhorigheid en verbondenheid binnen de Kerk kunnen bevorderen. Initiatieven die bemoedigen en de gelovigen nieuwe hoop geven. *Geloof, hoop en liefde* zijn de drie goddelijke deugden. Hoop geeft dynamiek aan geloof en liefde. Geen samenleving, maar ook geen Kerk, kan uiteindelijk zonder de deugd van de hoop. Hoop is overigens wat anders dan optimisme. Christelijke hoop heeft met God van doen.

De geschiedenis van de mensheid en die van ieder van ons, loopt niet uit op een donkere afgrond maar is gericht op de ontmoeting met de Heer van aangezicht tot aangezicht. En de hoop op Gods toekomst verandert ons heden.

Synodaal proces

In het jaar 2021 heeft paus Franciscus het synodaal proces gestart.

Voor katholieken blijft dat een moeilijk woord. Letterlijk betekent het Griekse woord synode *'samen op weg'*. Wij zijn als katholieken samen op weg naar de ontmoeting met God van aangezicht tot aangezicht. Samen met andere christenen en hopelijk alle mensen van goede wil.

Afgelopen oktober werd de tweede sessie van de synode in Rome gehouden. Met input van katholieken uit de hele wereld. Het synoderapport doet een oproep om missionair te zijn. Om nieuwe mensen voor Christus te winnen. Natuurlijk leven er zorgen over de toekomst van de Kerk in ons land. Wij weten van vergrijzing. Maar dat mag ons nooit verleiden tot cynisme en somberheid, integendeel: wij moeten elkaar veeleer bemoedigen, juist motiveren met hoopvolle verhalen.

Uit steeds meer parochies krijg ik berichten dat jonge mensen zich spontaan melden. Een deel van hen is zo geboeid door het onderwijs van Jezus dat zij katholiek willen worden. In ons bisdom groeit het aantal -vaak jonge- nieuwe katholieken.

Iconen van hoop

Laten wij in onze dagen de deugd van de hoop inoefenen. Wij kunnen ons daarbij laten inspireren door iconen van hoop.

Ik noem twee mensen die mij als bisschop inspireren: *Titus Brandsma en paus Franciscus*.

Twee katholieken die wisten en weten van imperfectie en lijden maar toch mensen van hoop zijn gebleven.

Pater Titus, zijn beeld staat in de kooromgang van de Sint-Janskathedraal, verzette zich fel en principieel tegen het nationaalsocialisme. Hij verdedigde de waardigheid van iedere mens als schepsel van God. Zo bleef pater Titus, tot in Dachau, trouw aan zijn geloof.

Als tweede icoon noem ik graag paus Franciscus. Ikzelf, en de grote meerderheid van ons katholieken, zijn dankbaar voor de huidige Petrus. Vanuit een diepe vriendschap met Christus verzet de paus zich tegen alle onverschilligheid. Paus Franciscus pleit juist voor solidariteit en de barmhartigheid. Het gaat om een verbondenheid met de vluchtelingen van vandaag en de vele miljoenen armen op deze wereld, maar het heeft ook te maken met een goed beheer van Moeder Aarde.

Hoop maakt dienstbaar

Juist mensen als pater Titus en paus Franciscus maken duidelijk dat verticaal en horizontaal in ons christelijk geloof helemaal bij elkaar horen. Onze vriendschap met de Heer, gevoed door liturgie, gebed en stilte geeft de voeding om hoopvol gestalte te geven aan onderlinge dienstbaarheid. De aanbidding van God en de dienst aan de naaste horen bij elkaar.

In ons land zijn nog duizenden protestantse en Rooms-Katholieke geloofsgemeenschappen.

Stuk voor stuk plaatsen van hoop. Hier wordt gevierd, geleerd en gediend.

Dat dienen kent een hele waaier van activiteiten. Ik noem het bezoeken van zieken, stervenden en het verwerken van rouw maar ook de mantelzorg voor een familielid, vriend of buur; het actief zijn bij een voedsel- of kledingbank of een hospice; het steunen van organisaties die zich inzetten voor vrede, gerechtigheid of de heelheid van de schepping; het helpen bij de opvang van migranten en vluchtelingen.

Eerder schreven de Nederlandse bisschoppen een brief met als de titel '*Herbergzaam Nederland*'. Juist nu wij opnieuw het Kerstfeest gaan vieren is het goed te beseffen dat voor onze Heer geen plaats was in de herberg en dat Hij al vroeg met Maria en Jozef moest vluchten naar Egypte. Dat zou christenen gevoelig moeten maken als het gaat om daklozen en vluchtelingen.

Jubeljaar 2025: Pelgrims van hoop

Broeders en zusters, wat geeft ons de kracht om ons voor een samenleving van hoop in te zetten? Christelijke dienstbaarheid vraagt om te kijken met de ogen van Christus. Hij is beschikbaar voor alle mensen die langs de kant van de levensweg liggen. Als Christus nood ziet, wordt Hij tot in zijn binnenste geroerd. Zo moet ook christelijke hoop gestalte krijgen; geraakt worden en steeds meer een naaste worden, juist ook van mensen in nood.

Aan het einde van deze maand zal paus Franciscus in Rome het *Heilig Jaar 2025* openen.

Wij zullen dat ook doen op zondag 29 december met een feestelijke Eucharistie om 16.00 uur, in de Sint-Janskathedraal in 's-Hertogenbosch.

Het centrale motto luidt: Pelgrims van hoop. Een heel jaar lang gaan wij samen op weg in ons eigen bisdom en de gehele Wereldkerk als pelgrims van hoop.

Ik kijk nu al uit naar de Nationale Bedevaart, die wij eind april en begin mei naar Rome zullen maken met meer dan 800 gelovigen uit geheel ons land.

Broeders en zusters, recent las ik wijze woorden: Christenen zijn mensen van hoop, omdat zij zien dat God iedere dag weer mogelijkheden geeft te bouwen om onze naaste lief te hebben en ons in te zetten voor elkaars welzijn. Wij doen dat vanuit onze verbondenheid met Christus. Tweeduizend jaar geleden werd Hij in Bethlehem geboren. Helaas horen wij dagelijks over veel geweld in het Heilig Land. Bidden wij juist in deze dagen dat in het land waar Jezus zijn evangelie van vrede verkondigde, de wapens spoedig gaan zwijgen. En dat kinderen in het Heilig Land, en in andere brandhaarden van deze wereld, niet meer het slachtoffer worden van het geweld van volwassenen.

Christus wil ons leiden op de weg van de vrede!

Vanuit die overtuiging wens ik u en uw dierbaren een zalig en gezegend Kersfeest.

Mgr. dr. Gerard de Korte